

نگاهی به پایان ۲۳ امین جشنواره تاتر کلن

kayhan.london/fa/1395/09/11/نگاهی-به-پایان-۲۳-امین-جشنواره-تاتر-کلن

December 1, 2016

اختر قاسمی (+عکس) جشنواره‌ی تاتر کلن، بعد از پنج روز، هفته‌ی گذشته با استقبال تماشاگران از آخرین نمایش‌ها شامل «من نفرت نمی‌ورزم» از علیرضا کوشک جلالی و «چمدان می‌می» از آنا بیات به کار خود پایان داد.

پیش از این، گزارش روز اول جشنواره را در کیهان لندن خواندید که با خیام‌خوانی گروه «بانو» به سرپرستی مریم آخوندی همراه بود.

دومین روز جشنواره

روز دوم با نمایش «مهمانخانه‌ی مهمان‌کش» از محمود صباحی آغاز شد. محمود صباحی از استادان دانشکده‌ی هنر و فلسفه تهران، چند سالیست که به آلمان مهاجرت کرده است. او فلسفه را به کمک هنر نمایشی به تماشا می‌گذارد و با اقتباس از آثار دو اندیشمند بزرگ غرب آلبر کامو و فریدریش نیچه به مسئله «خودقربانی‌پنداری» انسان می‌پردازد که همواره به دنبال مقصری در بیرون و خارج از خود می‌گردد تا نابودش کند. صباحی این موضوع را به مسئله روز تروریسم پیوند می‌زند. اولریکه زایس تنها بازیگر این نمایش با بازی حرفه‌ای و حرکات دقیق و گیرای خود توانست تماشاگر ایرانی را برای ساعتی با متنی قوی و فلسفی مجذوب خود کند.

© akhtar ghasemi

اولریکه زایس در نمایش «مهمانخانه‌ی مهمان‌کش»

نمایشنامه‌خوانی شاهرخ مشکین قلم، رقصنده و بازیگر حرفه‌ای تئاتر ساکن فرانسه، آخرین برنامه‌ی روز دوم بود. او از «کاروان اسلام» و یا «البعثه الاسلامیه الی بلاد الافرنجیه» که یکی از معروفترین آثار صادق هدایت به شمار می‌رود خواند.

گرچه ظاهراً شاهرخ فقط قرار بود نمایش‌نامه را بخواند ولی او با ظرافت و هنر بی نظیر خود توانسته بود صدای کاراکترهای مختلف کتاب را به گونه‌ای که با شخصیت آنها همخوانی دارد چنان تقلید کند که به شدت مورد توجه قرار گرفت. «کاروان اسلام» در باره‌ی سه مرد مسلمان است که به غرب می‌آیند تا مردم بلاد کفر را به راه راست هدایت کنند اما خودشان سر از سطحی‌ترین و فاسدترین جاذبه‌های غرب در می‌آورند. «کاروان اسلام» که بیش از هشتاد سال از نوشتن آن می‌گذرد، نگاه و بیانی دارد که گویی همین امروز در باره‌ی افراطیون مذهبی نوشته شده است.

سومین روز جشنواره

سومین روز با نمایشی از فرشته وزیری از فرانکفورت آغاز شد. «یک نمایشنامه خیلی بد» با بازی خوب فرح امینی، حمید سیاحزاده و مرتضی مجتهدی از زندگی زن و شوهری می‌گوید که تکرار زندگی و سکون آنها را خسته کرده است. حرف‌های تکراری، اعمال تکراری، و هیچ اتفاق جدیدی در زندگی آنها رخ نمی‌دهد، اما به یکباره نویسنده‌ی نمایش می‌رسد و با آنها به بحث و گفتگو می‌پردازد و آنها متوجه می‌شوند که در یک نمایش بازی می‌کنند. این نمایش را داریوش رعیت نوشته است.

حمید سیاحزاده و مرتضی مجتهدی در «یک نمایش خیلی بد»

دومین نمایش روز دوم یعنی «دعوتنامه» را سودابه فرخ‌نیا با بازیگری و کارگردانی خود به روی صحنه برد. این نمایش برداشتی آزاد از نمایش «دعوت» غلامحسین ساعدی است. سودابه فرخ‌نیا از بازیگران حرفه‌ای تئاتر خارج از کشور است که دست توانایی نیز در کارگردانی دارد. در این برداشت، زن جوانی که تنها زندگی می‌کند خوشحال است که به یک مهمانی دعوت شده، بعد از ساعت‌ها که خود را آماده و آراسته می‌کند تا به مهمانی برود، دعوتنامه را پیدا نمی‌کند و نمی‌داند که آدرس مهمانی کجاست. تماشاگر اما متوجه نمی‌شود که او واقعا دعوتنامه را گم کرده یا اینکه خودش خواسته که دعوتنامه گم شود!

● مدیران فستیوال: مجید فلاحزاده و بهرخ بابایی به همراه فرزندشان بهزاد

● میثابیل مورگن اشتون در نمایش من نفرت نمی‌ورزم

● شاهرخ مشکین قلم

● شاهرخ مشکین قلم و بهرخ بابایی

ی یادذ علیمج

● جمیله ندایی

● مرضیه علی وردی و مونا غیبی

● سودابه فرخ نیا در نمایش دعوتنامه

● بهرخ بابایی در نمایش وزیر خان لنکران

● آنا بیات در نمایش چمدان می‌می

● ستاره سهیلی در نمایش وزیر خان لنکران

© akhtar ghasemi

● اولریکه زایس در نمایش مهمانخانه‌ی مهمان‌کُش

© akhtar ghasemi

● اولریکه زایس در نمایش مهمانخانه‌ی مهمان‌کُش

● حمید صیاصزاده و مرتضی مجتهدی در یک نمایش خیلی بد

● فرح امینی

● نمایش وزیر خان لنکران

● علی کامرانی و سپیده بختیاریان

● شهلا تهرانی در نمایش وزیر خان لنکران

● سیما بهمنش، علی کامرانی و ساحل بدرود در نمایش وزیر خان لنکران

● سپیده بختیاریان و سینا فیض در نمایش وزیر خان لنکران

● نمایش وزیر خان لنکران

● جمعی از تماشاگران تاتر کودکان

● جمعی از تاتری‌های حاضر در سالن

● استقبال تماشاگران از جشنواره

WordPress Image Scroller Plugin

روز چهارم جشنواره

روز شنبه بعد از ظهر با تاتر زیبای کودکان به نام «دوستان کوچک و شادی‌های بزرگ» آغاز شد. نمایشی با بازی بسیار خوب هنرمند خردسال مونا غیبی و بازیگر توانا مرضیه علی‌وردی به کارگردانی نرگس وفادار از فرانکفورت. نرگس وفادار از هنرمندان قدیم تلویزیون ملی ایران بود که بیش از دو دهه است در آلمان زندگی می‌کند و چند سالیست دوباره به کار هنر و تاتر بازگشته است. نمایش «دوستان کوچک و شادی‌های بزرگ» مانند کارهای گذشته‌ی او بسیار مورد توجه کودکان و بزرگسالان قرار گرفت به طوری که شوق و سر و صدای کودکانی که در سالن به تماشای موش بازیگوش و شیر آمده بودند شور و حال خاصی را به صحنه‌ی «تاتر فرهنگ‌ها» داد.

مرضیه علی‌وردی و مونا غیبی

نمایش بعدی، «بودن یا نبودن» از منوچهر نامور آزاد با بازیگری خودش و مرضیه علی‌وردی بود. این نمایش درباره‌ی یک نظام‌تچی است که آرزوی بازیگری دارد و در فرصت‌هایی که می‌یابد نقش‌هایی از نمایش‌نامه‌های شکسپیر، چخوف، کامو، مایاکوفسکی و کاسونا را بازی می‌کند.

آخرین نمایش روز چهارم نمایش موزیکال «وزیر خان لنکران» بود. این نمایش را بهرخ حسین‌بابایی بازیگر حرفه‌ای تئاتر خارج از کشور و از مسئولین جشنواره تئاتر کلن کارگردانی کرد. «وزیر خان لنکران» از قدیمی‌ترین نمایش‌نامه‌های ایرانی به قلم میرزا فتحعلی آخوندزاده، از اولین نویسندگان متجدد ایرانی است که به شکل امروزی نمایش‌نامه نوشت.

نمایش «وزیر خان لنکران»

به گفته‌ی بهرخ بابایی، کارگردان، اجرای این نمایش تقدیری از میرزا فتحعلی آخوندزاده است که بیش از ۲۰۰ سال پیش از طریق نوشته‌های خود که تحت تاثیر مولیر و گوگول بود به نقد اجتماعی و روشنگری پرداخت. بازیگران این نمایش، ستاره سهیلی، علی کامرانی، ساحل بدرود، سینا فیض، بهمن فیلسوف، پیمان پروازی، سعید نفیسی، سپیده بختیاریان، شهلا تهرانی، سیما بهمنش بودند. رضا کاوه نیز موزیک زنده‌ی نمایش را تولید و اجرا کرد.

شب پایانی فستیوال

در شب آخرمایش «من نفرت نمی‌ورزم» اثری زیبا از علیرضا کوشک جلالی به روی صحنه رفت. علیرضا کوشک جلالی از نویسندگان موفق ایرانی-آلمانی است که هم در ایران کارهایش مورد استقبال قرار می‌گیرند و هم در آلمان. کوشک جلالی از جمله کارگردانانی است که به زبان آلمانی کار می‌کند و نمایش‌های او در جامعه میزبان مورد توجه روشنفکران و دانشجویان قرار می‌گیرد. او تا به حال هم در ایران و هم در آلمان جوایزی دریافت کرده است. جایزه افتخاری تاتر کلن آلمان در سال ۲۰۱۶ به علیرضا کوشک جلالی تعلق گرفت که مبلغی معادل ۲۶۰۰ یورو است و در ماه دسامبر طی مراسمی به او اهدا می‌شود.

میشاییل مورگن اشترن در نمایش «من نفرت نمی‌ورزم»

نویسنده‌ی «من نفرت نمی‌ورزم» دکتر عزالدین ابوالعیش، پزشک فلسطینی است که در یک بیمارستان در اسرائیل کار می‌کرد، اما خانواده‌ی او در غزه زندگی می‌کرد. در پی جنگ اسرائیل و فلسطین در سال ۲۰۰۹ سه دختر و یک برادرزاده‌ی او بر اثر حملات ارتش اسرائیل کشته می‌شوند، اما او انتقام را انتخاب نکرد و نفرت به خود راه نداد بلکه بر عکس، این پزشک فلسطینی شعار «من نفرت نمی‌ورزم» را برگزید و راه تبلیغ صلح و دوستی بین مردمان را در پیش گرفت. عزالدین معتقد است نفرت، نفرت به وجود می‌آورد و کینه، کینه باز تولید می‌کند و این دایره‌ی شیطانی از بین نخواهد رفت اگر دوستی را جایگزین کینه و نفرت نکنیم. عزالدین پس از مرگ همسرش با چهار فرزند دیگرش مهاجرت کرد و هم اکنون ساکن کاناداست. او که در حال حاضر دارای درجه پروفسوری است، یکی از فعالین و پیام‌آوران صلح و دوستی است که برای سخنرانی به کشورهای مختلف سفر می‌کند و قرار است به زودی در شهر کلن آلمان نیز شاهد سخنرانی او باشیم.

آخرین برنامه‌ی شب پایانی ۲۳امین جشنواره‌ی تاتر کلن، «چمدان می‌می» نام داشت از آناهیتا بیات نویسنده، کارگردان و بازیگر ساکن امریکا. «چمدان می‌می» را می‌توان به نوعی اتوبیوگرافی نویسنده و کارگردان آن دانست. آناهیتا دختر جوانی است که در اسپانیا زندگی می‌کند و بعد از انقلاب با خانواده خود به ایران باز می‌گردد. اما او که در محیطی آزاد رشد کرده نمی‌تواند خود را با رفتار و آداب ایران پس از انقلاب اسلامی وفق دهد، پس با چمدان خود به انگلیس و سپس به امریکا مهاجرت می‌کند.

آنا بیات در نمایش «چمدان می‌می»

نمایش «چمدان می‌می» نگاهیست طنزآمیز به زبان‌های اسپانیایی، انگلیسی و فارسی به سرنوشت دختر جوانی که در جستجوی زندگی و هویت خود از این گوشه به آن گوشه‌ی دنیا سفر می‌کند. این نمایش در دهمین جشنواره‌ی تاتر هایدلبرگ برنده‌ی جایزه تماشاگران شد.

بخش تئوریک جشنواره

هر سال در جشنواره‌ی کلن یک تا دو روز به بحث‌های تئوریک تاتر اختصاص می‌یابد. امسال هم دو روز به این بخش اختصاص داده شده بود اما نمایش‌خوانی در این بخش اجرا شد. روز جمعه گروه تاتر «آواره» از فرانکفورت با تنظیم بابک صفی‌خانی و محمد مجد نمایش «ترنج» از شیخ فرالدین عطار را اجرا کردند. بخش تئوریک «نان و تاتر» که قرار بود روز یکشنبه انجام شود با خواندن نمایشی از ابراهیم مکی سپری شد که شاپور سلیمی و بهرخ بابایی اجرای آن را به عهده داشتند.

اختصاص ندادن فرصتی برای بحث‌های تئوریک که بتوان از این فرصت برای شناخت بیشتر هنرمندان از یکدیگر و نزدیکی بیشتر سود برد، و همچنین نبود جلسات پرسش و پاسخ و نقد و بررسی، از انتقاداتی بود که برخی هنرمندان و تماشاگران درباره جشنواره‌ی امسال مطرح کردند.

۲۳امین جشنواره کلن در نیمه‌شب یکشنبه ۲۰ نوامبر ۲۰۱۶، با شادی و آواز و رقص به پایان رسید.